

Oponentní posudek bakalářské práce

Autor: **Vlasta Janošťáková**

Název práce: **Počátky českého vzdělávání v Malontech**

Posuzovaná práce je historického charakteru. Zabývá jednou lokalitou – obcí Malonty, resp. počátečním školstvím v Malostech. Na historickém pozadí autorka popisuje historii místní školy a snaží se postřehnout i širší souvislosti týkající se vzdělávání dětí v této obci. V kapitole o historii školy se obrací do období let 1560 – 1629, resp. 1686. Je škoda, že se autorka nevěnovala tomuto období podrobněji, neboť zde mohla vysledovat kořeny vzdělávání malontských dětí i postavení učitele v té době. Přínosné by také bylo konstatování národnostního složení obyvatel a jeho event. vývoj. Z dané kusé informace vyplývá, že vyučovacím jazykem do roku 1945 byla němčina (?)

Ve druhé kapitole, na kterou autorka klade největší důraz, popisuje vývoj po roce 1945. Celkem dobře popisuje odraz vývoje českého školství v této době na školním dění v obci Malonty i odrazu celospolečenských událostí na životě školy, tak jak byly zaznamenány ve školní kronice. Podle mého názoru měla věnovat větší pozornost právě poválečnému období, než době normalizační a nejnovější (byť autorka v závěru konstatuje rozšíření zkoumaného časového úseku.

Ke škodě věci však zůstává poněkud upozaděn vlastní vzdělávací proces (je pouze okrajově vyvozován ze zprostředkovaně poznané společenské situace, tak jak je zmiňována ve školní kronice. Autorka zde prezentuje hlavně provozní záležitosti a problémy (které samozřejmě do jisté míry musely ovlivňovat i vyučovací proces). Je však nutno poznamenat, že objektivně bylo nad síly autorky fundovaně analyzovat, posoudit a okomentovat konstatování ve školní kronice. Kromě hlubších historických souvislostí by to vyžadovalo i orientační znalost ve školských předpisech té doby.

Práci by prospělo i podrobnější pojednání o obsahu vyučovacího procesu, zejména v době počátků českého vzdělávání v Malostech a vztah mezi sociálním složením obyvatelstva a přístupem pedagogů k dětem. Letmo se o tom autorka zmiňuje pouze v kapitole 1. 2. Situaci by pomohlo lépe pochopit i prostudování inspekčních zpráv z té doby (byť ČŠI v nynější strukturální podobě a se současným posláním neexistovala).

Právě tak by za hlubší pohled stála situace po srpnu 1968, popsaná na str. 25 a okomentování snižující se kvalifikace učitelů mezi lety 1968 – 1971 (viz str. 25 a 27).

Přínosem, zejména pro autorku, je pokus o orální historii, uplatněný v příloze I. Škoda, že záznam rozhovoru nekomentovala, případně některé informace nezařadila přímo do textu práce.

Větší pozornost však měla autorka věnovat a pravopisné a stylistické stránce textu (shoda přísudku s podmětem po slově známky- str. 10, 1.ř., děti – str.47; neobratnosti typu: vnější vzhled neudával budově správný význam, str. 22, školní plátek, str. 38 vyučil se učitelem, str. 47). Vyvarovat se také měla věcných chyb (v r. 1983 nebyl Gorbačov ještě prezidentem, VUML = večerní univerzita marxismu-leninismu, nikoliv vědecké učení M-L) Tyto nedostatky však podstatnou měrou neovlivňují kvalitu předložené práce. Práce rovněž nevykazuje závažné formální nedostatky.

Autorka osvědčila schopnost pracovat s historickými prameny. Rovněž výběr literatury je přiměřený; pro úplnost bych ale doporučil doplnit jej o dobové učebnice a osnovy.

Pozitivní je, že autorka naznačuje možný další zájem o problematiku, zejména prozkoumání dávnější minulosti a předválečného období. Specifickou kapitolou je ovšem období válečné. V tomto případě by bylo možné další využití archivních materiálů.

Text byl porovnán s databází Theses a nebyly shledány shody.

Závěr:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm „**velmi dobrý**“

13. 5. 2011

PhDr. Otakar Jirá

oponent práce